

Datum
2020-10-21
Vår referens
Tom Roodro
Utvecklingssekreterare
Tom.Roodro@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Ansökan från Flamman SFC om ekonomiskt stöd för 2021-2022 STK-2020-1073

Sammanfattning

Föreningen Flamman Socialt Förebyggande Centrum har skickat en ansökan till kommunstyrelsen om verksamhetsstöd för att kunna göra *Safe Space* till en permanent verksamhet i Malmö.

Verksamheten *Safe Space* startades upp 2017 med hjälp av medel från Allmänna Arvsfonden med syftet att förebygga radikaliserings bland ungdomar, samt att stödja de unga som på ett eller annat sätt kommit i kontakt med radikaliseringsfärer eller våldsbejakande miljöer. *Safe Space* arbetar också för att öka kunskapen kring radikaliserings och våldsbejakande extremism bland yrkesverksamma inom stadens föreningar, myndigheter och organisationer som kommer i kontakt med ungdomar i riskzon i sitt arbete.

För att starta upp *Safe Space* på permanent basis och fortsätta utveckla verksamheten söker man stöd om 1 500 000 kronor för 2021 samt 1 500 000 kronor för 2022. Flamman Socialt Förebyggande Centrum söker detta bidrag främst för att täcka personal- och lokalkostnader.

Stadskontorets samlade bedömning är att *Safe Space* är en verksamhet som är ett viktigt komplement till kommunens egna insatser i området. Stadskontoret föreslår därför att kommunstyrelsen beviljar ansökan från Flamman.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen beviljar föreningen Flamman Socialt Förebyggande Centrums ansökan om stöd på 1 500 000 kronor för 2021 med finansiering från kommunstyrelsens anslag om projekt och utredningar.
2. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att inarbeta bidraget på 1 500 000 kronor till föreningen Flamman Socialt Förebyggande Centrum i kommunstyrelsens nämndsbudget för 2022 genom att medel överförs från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar till kommunstyrelsens anslag för stadigvarande medlemsavgifter och bidrag.

3. Kommunstyrelsen begär att föreningen Flamman Socialt Förebyggande Centrum lämnar verksamhetsberättelse och årsredovisning till stadskontoret senast i februari 2022.
4. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att följa upp verksamheten Safe Space och att återrapportera detta till kommunstyrelsen senast i april 2022.

Beslutsunderlag

- Ansökan från Flamman SFC om ekonomisk stöd
- Om Safespace infoblad
- Verksamhetsöversikt Safe Space
- Flamman - Stadgar
- Verksamhetsberättelse Flamman SFC 2019
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 201109 Ansökan från Flammans SFC om ekonomiskt stöd 2021-2022
- Blad om Safespace
- Kompletterande bilaga_budget
- Kompletteringar 2_Safe space

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-11-09

Kommunstyrelsen 2020-11-11

Beslutet skickas till

Föreningen Flamman Socialt Förebyggande Centrum

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Avdelningen för intern ledning och stöd, enheten för ekonomi och utveckling

Ärendet

Flamman Socialt Förebyggande Centrum (härefter ”Flamman”) söker om 1 500 000 kronor för 2021 och ytterligare 1 500 000 kr för 2022 från kommunstyrelsen för att ge förutsättningar att göra projektet *Safe Space* till en permanent verksamhet i Malmö. Flamman önskar också att kommunen ställer sig positiv att fortsätta stödja verksamheten finansiellt för åren 2023–2025.

Varför behövs *Safe Space*?

Enligt ansökan arbetar man i verksamheten *Safe Space* mot alla typer av radikalisering och våldsbejakande extremism; högerextremism, vänsterautonoma grupperingar, religiöst profilerad extremism, våldsbejakande djurrättsaktivister och våldsbejakande miljöaktivister. Verksamheten arbetar både förebyggande och direkt med individer som till någon grad påverkats av antidemokratiska eller våldsbejakande extremistiska idéer.

Flamman ger i ansökan en lägesbild kring våldsbejakande extremism, bland annat genom att referera till Barnombudsmannens rapport ”Barn och unga som involveras i våldsbejakande extremism”. I Barnombudsmannens rapport går bland annat läsa att stöd från myndigheter och sociala strukturer i lokalsamhället är avgörande för att hjälpa föräldrar och närstående när deras barn håller på att råka illa ut. Men, enligt rapporten, så känner sig många som behöver hjälp och

stöd övergivna av samhället.

Flamman beskriver också att de möter alltför många unga i Malmö som uttrycker en känsla av maktlöshet och utanförskap. Vidare skriver Flamman att: ”när man upplever att man inte kan eller vill påverka samhället genom demokratiska medel är det lätt att lockas in i radikala rörelser som inte är sena med att rekrytera. Unga vi möter uttrycker väldigt radikala tankar, idéer och sympatiserar med olika våldsbejakande grupper både i Sverige och internationellt”

I ansökan skriver Flamman att verksamheten *Safe space* behövs för att ge unga ”trygga rum” där de kan utvecklas, uttrycka sina tankar och få gehör utifrån egna premisser. Flamman menar att det ”...krävs att ledare på gräsrotsnivå och yrkesverksamma som jobbar med ungdomar har rätt kunskap och verktyg för att arbeta för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism”. Sagt med andra ord handlar det om att göra yrkesverksamma som jobbar med ungdomar bättre rustade för att kunna skapa dessa ”trygga rum”.

Flamman beskriver att **syftet** med verksamheten *Safe Space* är:

- Att främja den demokratiska utvecklingen bland barn och unga i staden och att förebygga att ungdomar hamnar i radikala- eller våldsbejakande miljöer av alla typer.

Målgrupp

Verksamhetens målgrupp är indelad i tre delar:

- 1) Samhälls- och främjandenivå
På en förebyggande nivå arbetar *Safe Space* för att öka kunskapen kring radikaliserings- och våldsbejakande extremism genom bland annat utbildningar, workshops och rådgivning. Utbildningarna riktar sig mot unga i Malmö, samt mot yrkesverksamma inom stadens föreningar, myndigheter och organisationer som kommer i kontakt med ungdomar i riskzonen i sitt arbete.
- 2) Riskgruppsnivå
I denna målgrupp är ungdomar mellan 13 - 25 år som bedöms vara mottagliga för extremistiska budskap. Även här är målgruppen personer som i sin yrkesutövning möter dessa unga, såsom socialarbetare, polis och civilsamhällesorganisationer.
- 3) Individnivå
På individnivå arbetar *Safe Space* med uppsökande verksamhet mot barn och unga som bedöms vara mottagliga för extremistiska budskap. De erbjuder även åtgärdsprogram och avhoppningsprogram för ungdomar som, via nätet eller fysiskt, har anslutit sig till eller sympatiserar med extremistiska grupper.

Innehåll i verksamheten

Det övergripande innehållet i *Safe Space* är:

- Specialistkompetens och sakkunnighet
- CEWS-team¹

¹ CEWS är en förkortning för Community Early Warning System. Det är en metod som Flamman arbetar efter sedan 2017 som kort går ut på att göra analyser av ett område kring risk och skyddsfaktorer. Man samlar statistik, bedömningar, gör intervjuer osv för att identifiera vilken typ av risk det finns i ett område och hur hög den risken är för unga att hamna i destruktiva miljöer.

- CEWS-nätverk
- Samtal och stöd
- Utbildning anpassas till olika organisationer och områden
- Ungdomsambassadörer
- Åtgärdsprogram (individ- eller gruppåtgärder med förebyggande ansats)

Effekter, mål och aktiviteter

Flamman menar att förväntade effekter huvudsakligen ligger inom det förebyggande arbetet, och att detta är svårt att mäta. Några av de förväntade effekterna de beskriver är.

- Fler organisationer/aktörer får kompetens kring hur de kan bidra till att motverka våldsbejakande extremism.
- Genom samverkan mellan offentliga myndigheter och idéburna organisationer kan man göra bättre nulägesanalyser och handlingsplaner.
- Man kommer sammanlagt att kunna nå fler unga med insatser, vilket i sin tur kommer att leda till färre ungdomar som radikaliseras.

Flamman beskriver att målen för verksamheten är:

- Verksamheten har som mål att arbeta förebyggande för att se till att inga barn och ungdomar i staden ska radikaliseras.
- Verksamheten har som mål att möta individer, grupper och samhällsaktörer och ge de kunskap och verktyg för att kunna arbeta demokratistärkande och förebyggande på ett hållbart och långsiktigt sätt för att förebygga radikalisering och våldsbejakande extremism i staden.
- Verksamheten ska stödja deltagare mellan 13 och 29 år som ligger i riskzon för antidemokratiska beteenden och radikalisering i Malmö. Både på riskgruppsnivå och individnivå.
- Verksamheten ska fortsätta arbeta och samverka med ett CEWS nätverk med offentliga förvaltningar, organisationer, föreningsliv m.fl. som fungerar som stöd för varandra tillsammans med Safe Space Malmö.
- Verksamheten har som mål att årligen hålla mellan 10 - 20 större föreläsningar/utbildningar för yrkesverksamma personer/organisationer över hela staden. Utöver dessa även fortsätta göra utbildningsinsatser för polis, kriminalvård och socialtjänst som möter våra målgrupper. Likaså för stadens friskolor som idag inte får denna typ av insatser från annan instans.
- Verksamheten tar fram utbildningsmaterial som görs tillgängligt och sprids fysiskt och över nätet och till CEWS nätverket. Vi beräknar att ca 100 föreningar, skolor och andra organisationer ska ha tagit del av det skriftliga material vi tar fram årligen.
- Verksamheten har som mål att nå majoritetssamhället med kunskap och erfarenheter både digitalt och via publika föreläsningar samt genom media och sociala medier. Detta för att öka kunskapen om ämnet i staden.
- Verksamheten har som mål att arbeta för att ämnet i samhällsdebatten ska nyanseras och minska stigma och polarisering i samhället.

Utifrån ovanstående planerar Flamman en rad aktiviteter för att nå mål och syfte. Däribland kan nämnas det uppsökande arbete som deras fältarbetare gör/ska göra, utbildningar, samtalsstöd

och mentorskap. För mer detaljerad information om detta se bilagan ”kompletteringar_2”.

Avstämning med arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Enligt chefen för enheten social hållbarhet på arbetsmarknads- och socialförvaltningen kan verksamheten *Safe Space* utgöra ett viktigt komplement till stadens egna insatser, där Flamman kan jobba mer med förebyggande insatser än vad deras egen förvaltning har kapacitet att göra.

En sektionschef vid samma förvaltning, har tidigare suttit i *Safe Space* styrgrupp och säger att ansökan är en fortsättning på det projekt som startade upp i och med arvsfondsprojektet. De har också i sin slutrapport till arvsfonden skrivit att man avser att söka pengar från kommunen för sin fortlevnad. Enheten social hållbarhet menar bland annat att det är viktigt att Malmö stad fortlöpande följer upp och har dialog med *Flamman* kring är hur de kan komplettera varandra, både vad gäller sakområden och närvaro i olika geografiska områden.

Avstämning med grundskoleförvaltningen, pedagogisk inspiration (PI)

Grundskoleförvaltningens enhet för pedagogisk inspiration (PI) menar att vi behöver flera aktörer (däribland föreningslivet) som kan bidra till utvecklingen av ett långsiktigt, uthålligt och hållbart arbete för att motverka extremism.

Samtidigt, menar utvecklingssekreterare vid PI, finns det ett antal aspekter som Malmö stad bör förhålla sig till i sammanhanget. För det första så bör kommunen beakta riskerna med att överlåta utförandet av detta till en extern organisation. Som kommun behöver man hitta sätt att ta tillvara på den kunskap som skapas i projektet. Alternativet till att ge Flamman ett bidrag vore möjligtvis att inrätta en funktion inom kommunen som kunde ta sig an uppdraget.

Vidare menar man från PI att *Safe space*, och den metodik som används i verksamheten, ännu inte utvärderats. Med andra ord finns det inga belägg för vilka effekter *Safe space* leder till. Malmö stad skulle behöva göra en grundlig utredning kring hur vårt totala system för att motverka extremism ser ut. Detta behöver också förhålla sig till vad vi vet om den totala problembilden kring bakomliggande faktorer som bland annat leder till radikaliserings.

Sammanfattningsvis – och kanske av största vikt – menar representant för PI att Flammans *Safe space* är en verksamhet som syftar till att hantera symptom, en slags ”brandutryckning”, som uppstår på grund av brister i det preventiva arbetet för ett demokratiskt samhälle. För att på lång sikt minska förekomsten av våldsbejakande extremism behöver Malmö stad, enligt PI, fokusera på att främja, kartlägga och utveckla sammanhållande system som uthålligt kan arbeta med demokratifrämjande arbete

Avstämning med områdespolis

Gruppchefen för områdespolisen Väster på Lokalpolisområde Söder har suttit i styrgruppen för *Safe Space*. Gruppchefen upplever att Flamman är proffsiga och har en genomtänkt strategi för hur de arbetar med våldsbejakande extremism. Vidare menar han att det är positivt att de har en mångfald av kompetenser i organisationen.

Det finns, enligt gruppchefen, ett behov av att samverka med organisationer i civilsamhället, eftersom de kan nå fram till vissa målgrupper bättre än vad offentliga myndigheter kan. Genom goda relationer med organisationer som Flamman kan polisen ha ”tentaklarna ute”, dels med

syfte att kunna agera när ”något” händer och dels för att arbeta långsiktigt och förebyggande.

Budget

Flamman beskriver att med hjälp av tidigare projektfinansiering från Arvsfonden, har *Safe Space* under tre års tid blivit ett väletablerat och efterfrågat projekt som skapat stor förändring i Malmö. De söker verksamhetsstöd för att starta upp *Safe Space* på permanent basis. För att möjliggöra detta ansöker de om verksamhetsstöd från kommunstyrelsen om 1 500 000 kr om året i två år. Dessa medel kommer att fördelas enligt följande:

- 500 000 kronor till en verksamhetsledare
- 550 000 kronor till två halvtidstjänster för fältpersonal
- 250 000 kronor till lokalhyra för två befintliga lokaler
- 200 000 kronor till insatser för att fortsatt utbilda yrkesverksamma, föräldrar och unga.

Övrig (planerad) finansiering till verksamheten:

Delstöd till lokaler i Malmö		
MKB fastighet (Framtidsfabriken)	100 000	
Stena Fastighet (Framtidsfabriken)	200 000	
Egen försäljning av utbildningstjänster	500 000	
Mentorskap Safespace	1 000 000	Söker statligt stöd
Stöd till Onlinearbete mot extremism	2 500 000	Statligt stöd
Totalt i arbetet mot extremism 2021	5 800 000	

Flamman ser gärna att kommunen ställer sig positiv till långsiktigt stöd, utöver dessa två åren, för att verksamheten ska kunna fortsätta på det som byggts upp.

Stadskontorets bedömning

Safe space har under tre år, med finansiering från Allmänna arvsfonden, arbetat med att utveckla metoder för att förebygga och hantera destruktiv radikaliserings och våldsbejakande extremism. Ansökan till Allmänna arvsfonden togs fram i samråd med arbetsmarknads- och socialförvaltningen och stadskontoret. Kommunen har, genom en representant från arbetsmarknads- och socialförvaltningen varit med i styrgruppen för projektet.

Stadskontoret menar att utmaningarna med det som idag går under benämningen ”våldsbejakande extremism” är mångfacetterade och pågår på många samhällsliga nivåer; på ett globalt samhällsplan runt ökad polarisering och nationalistiska strömningar, via nationella policyer för att hantera det och slutligen till ett lokalt plan där symptom på dessa fenomen blir

synliga bland grupper och individer, bland annat genom olika sätt att manifesteras budskap som leder till svåra övervägningar över yttrandefrihetens bortre gräns. Sett ur detta breda, globala perspektiv, där orsakerna och symptomen både är gemensamma och lokala, ser stadskontoret det som viktigt att flera samhällsaktörers olika perspektiv får plats – och att både problemformuleringar, lägesbilder, orsaksanalyser, åtgärdsförslag kring prevention och hantering av uppkomna akuta problem, görs tillsammans mellan stad, polis, civilsamhället samt nationella och internationella aktörer.

Stadskontoret bedömer att *Safe space* har ett starkt team som under de gångna åren upparbetat kunskaper och erfarenheter som är viktiga för staden att fortsätta utveckla i samverkan. I Malmö stad delas ansvaret för arbetet mot våldsbejakande extremism mellan stadskontoret och arbetsmarknads- och socialförvaltningen på ett sätt som organisationen upplever fungerar bra. Det mer demokratistärkande uppdraget finns hos stadskontoret och ansvaret för individer som riskerar sitt eget eller andras liv, hälsa och utveckling, hanteras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Dessa perspektiv behöver dessutom följa varandra. Nämnda förvaltningar samordnar även det nätverk (samordningsteamet mot våldsbejakande extremism) av stadens förvaltningar och andra aktörer (kriminalvården, polisen, region Skåne och arbetsförmedlingen), tillsammans.

Stadskontorets bedömning är att det även behövs ett starkt civilsamhälle rörande dessa utmaningar och ser därför gärna att *Safe space* får finansiering för sitt arbete. Flamman som projektägare har dessutom lång erfarenhet av att arbeta med andra typer av normbrytande beteende bland unga, som kan berika *Safe space*. En möjlighet skulle kunna vara att Flamman utvecklar en samordnande roll gentemot övriga viktiga aktörer inom civilsamhället, när det gäller det bredare demokratistärkande arbetet. I det skulle stadskontoret kunna vara behjälpligt med expertis och metodik.

Stadskontoret vill uppmärksamma kommunstyrelsen om att representanter för projektet även är deltidsanställda inom Malmö stad, på grundskoleförvaltningens enhet pedagogisk inspiration (PI). Deras uppdrag är att stödja skolförvaltningarnas arbete med att förebygga (primärt utbildningar) våldsbejakande extremism. I det arbetet kommer de i kontakt med såväl övergripande frågor på området, men rådfrågas också i individärenden. Här finns embryon till samverkan med stödtelefonen (Plattform Malmö) och konsultationsteamet, men också ingångar till *Safe space* (och socialtjänstens myndighetsdelar i form av eventuella orosanmälningar och samverkan med polisen). Stadskontoret ser att dessa delar behöver formaliseras avseende rutiner för hur denna samverkan ska gå till men även avseende roller mellan civilsamhällets aktörer och till exempel skolans och socialtjänstens roll. Skulle kommunstyrelsen bevilja medel föreslår stadskontoret att detta görs tydligt inför projektstart/fortsatt utveckling av projektet.

Stadskontoret vill samtidigt påpeka att våldsbejakande extremism är ett fenomen som befinner sig ”i toppen av isberget”. För att på sikt motverka att unga Malmöbor radikaliserar behöver man främst lägga fokus på det preventiva arbetet, där det ligger i kommunens ansvar att ge skolans personal tillräckligt med resurser för att jobba med demokratifrämjande arbete. För att vara tydlig; Flamman kan inte ersätta de skyldigheter Malmö stad, som offentlig myndighet har, att arbeta med att främja förståelse för våra gemensamma demokratiska skyldigheter och rättigheter.

Stadskontoret menar att Malmö stad, genom arbetsmarknads- och socialförvaltningen och grundskoleförvaltningen, bör ingå styrgruppen för *Safe space*. Detta med syfte att tillsammans

med Flamman göra gemensamma analyser av det behov vi ser för insatser på området.

Efter en samlad bedömning föreslår stadskontoret att kommunstyrelsen beviljar föreningen Flamman Socialt Förebyggande Centrums ansökan om stöd på 1 500 000 kronor för 2021 med finansiering från kommunstyrelsens anslag om projekt och utredningar, samt att stadskontoret ges i uppdrag att inarbeta bidraget på 1 500 000 kronor till föreningen Flamman Socialt Förebyggande Centrum i kommunstyrelsens nämndsbudget för 2022 genom att medel överförs från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar till kommunstyrelsens anslag för stadigvarande medlemsavgifter och bidrag.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör

Lotta Liedberg Sekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör